UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Dominica in sexagesima. de auditione diuini verbi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

Ad malum vitandum. Eccl'.iiij. Cō=
ſerua tpˢ ⁊ deuita a malo. et ad ſalu
tem ꝓcurandū.ij.Cor.vi. Ecce nūc
tempus acceptabile:ecce nunc dies
ſalutis. In hoc tpe debet q̄libet be=
nefacere priuſq̄ʒ tpˢ prætereat: pri=
uſq̄ʒ mors ſuperueniat : p̄uſq̄ʒ mors
derelinquat. In iudicio autem erit d̄
tempore rō reddenda. Tunc em̄ deᵘ
omne tempus noſtrum accipiet. ⁊ ſe
cundū illud nos examiabit ⁊ iudica
bit. Ber. Om̄e tēpus nobis impenſū
requiret a nobis qualiter ſit expen=
ſum. Ideo ſancti diligenter cauēt ne
amittant modicuʒ quid de tpe. vnde
Auguſt. lib. confeſ. accuſat ſe coram
deo:de hoc q̄ araneas muſcas capi
entes aliq̄n libēter vidit. Et de hoc
q̄ viam tranſiens. vidit libenter ca=
nes leporem inſequentes. Ideo aūt
ſe accuſat de his:n̄ q̄ in his pctm̄ ſit
ſed q̄ʒ tpˢ ibi occupauit:qð medita=
tionibus debebat expendere. In in=
ferno erit magna chariſtia d̄ tēpore
Apoc. x. Angelus iurauit ꝑ viuētēʒ
in ſcl'a: q̄ tempus amplius non erit:
ſcʒ penitendi. Si dānati poſſent ha
bere aliqð momētum tpis: charius
eis eſſet q̄ʒ ſi totū mundū lucrarent=
tur. Seruādum eſt ergo qð dicitur.
Eccl's. ix. Quodcūq̄ʒ pōt manus tua
inſtanter operare. Ad ꝓpoſitū. No=
lite excuſare q̄ deficiat tempus.

¶ Quinto rōne. ⁊c̄. Qn̄ quis non p̄=
miatur de labore ſuo excuſat. Ad ꝓ
poſitum. Quantū ad hoc non excu=
ſatur homo: q̄ʒ premiat vltra condi=
gnum. Ro. viij. Non ſunt condigne
paſſiones huius tpis. ⁊c̄. Aug. Opᵘ
cum fine: merces ſine fine. Exem=
plum patris dominici. Quadam die
in chriſto exiſtens poſt ſacramenti e
leuationem eleuatus in extaſi : cla=
mauit. Agamus bona fr̄es: q̄ʒ maxi
ma premia pro laboribus noſtris p̄=
parantur. qð bonum:qð premiuʒ eſt
hoc pater Dominice? Maximū bo=
num: bonum quietum : bonum per=
fectum: bonum amabile: bonum ſe=
paratum ab omni malo:bonum in=
deficiens:bonum excedens oīa tem
poralia ꝯmoda oblectamenta ⁊ deli
cias iſtiᵘ mundi. O ſurdi:O ſtulti ⁊
tardi corde ad credenduʒ:non ſit vo
bis difficile operari bonuʒ:non vos
terreat aſpera virtutuʒ ſemita. Eſto
te conſtantes ⁊ fortes ad benefaciē
dum et audire merebimur illaʒ vo
cem benigni ieſu: mat. v. Merces
veſtra ⁊c̄.

¶ Dominica in ſexageſima. De au
ditione diuini verbi Sermo. ij.

SEmē eſt ver
bū dei. Lu. viij. Inter
omia mirabilia et ſtu
penda dei opa in hoc
mundo: excellentiſſi=
ma vocari poteſt ſua clemētia : qua
miſerrimus nephandus. propha=
nus et ſceleſtus peccator de iniuſto
efficitur iuſtᵘ. De lupo rapace ⁊ le
one feroci efficitur bonus ſeruus ⁊e
ſu chriſti. Ber. ſuper Can̄. Dn̄e dn̄s
noſter q̄ʒ admirabile eſt nomen tuū
in vniuerſa terra. Quid eſt homo
quia innotuiſti ei aut filius homi=
nis: q̄ʒ reputas euʒ? Denicq̄ʒ mittis
ei vnigenitum tuum immittis ſpiri=
tum tuum: ꝓmittis vultum tuum. et
ne quid vacet in celeſtibus ab ope=
re ſollicitudinis: illos etiam bea=
tos ſpūs ꝓpter nos mittis in minis
ſterium noſtrum. Ille. ¶ De primo
beneficio. Iohan. iij. Sic deus dile=
xit mundū: vt filiuʒ ſuum vnigeni
tum daret. De. ij. Iohā. xvi. Mittaʒ
eū ad vos. De. iij. Exo. xxxiij. Oſten
dam aūt tibi omne bonum. De. iiij.
p̄s. Angelis ſuis deus mādauit de
te vt cuſtodiant te in omnibus vijs
tuis: Idō Sap. xij. dicit. Cum ma=
gna reuerentia diſponis nos. Miſe
rie famis ⁊ ſitis. ꝓuidit de cibarijs
⁊ potibᵘ varijs. De pane Sap. xvi.
Panem de celo preſtitiſti eis. De vi
no Canti. v. Bibite vina ⁊ inebrie
mini chariſſimi. Miſerie nuditatis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de veſtimentis. Miſerie frigoris: de
calore ignis. Miſerie tenebrarum:
de lumine lune in nocte: ⁊ ſolis i die
Gen̄.i. Fecit de⁹ duo luminaria mag.
luminare maius vt preeſſet diei: et
luminare minus vt preeſſet nocti.
Miſerie infirmitatum: de medico et
medicinis. Eccli. xxxviij. Honora
medicum ꝓpter neceſſitatem: etenim
illum creauit altiſſimus. Miſerie
aie noſtre: prouiſionē fecit de verbo
predicato qd̕ eſt medicina ſpūalis
qua ſanat a languoribus pctī. vnde
ps. Miſit verbū ſuum. ſ. per predi-
catores ⁊ ſanauit eos. Et domin⁹ p
hiere. xxxviij. Audi queſo vocē dn̄i:
quā ego loquor ad te ⁊ bene tibi erit
⁊ viuz aīa tua. ſ. peccato mortua. Et
xxij. Terra. terra. tra. audi ſmonez
dn̄i. ⁊ ꝙuis diuerſa ſunt remedia ad
ſanandam aīam noſtram a peccatis
principale tn̄ eſt auditio diuini vbi
hoc eſt illud ſemen: quod in terram
bonam cecidit ⁊ fructū attulit. Se-
men eſt. ⁊c. In quib⁹ vbis tria myſte
ria de ipo vbo diuino ꝯſiderabim⁹.
¶ Primum dicit̄ neceſſitatis.
¶ Secundū dicit̄ vtilitatis.
¶ Tercium dicit̄ modibilitatis.
¶ Primum dicitur. ⁊c. Dubium que
ritur vtrum ſit neceſſarium ad ſalu-
tem audire verbū dei? Ad hoc ſunt
due opiniones. Una dicit ꝙ nō. rō ē
qꝛ de cōſe. diſt. i. c. miſſas. nō fit mē-
tio de ꝑdicatiōe: qd̕ feciſſet ſi eēt ne-
ceſſarium agitur. ⁊c. Alia opinio di
cit ꝙ ſic. quia cum homo teneat ad
ea que ſunt anime neceſſaria ⁊ hoc
eſt in ꝑdicatiōe. igit̄ ⁊c. Rn̄deo ſꝫ do
ctores ꝙ eſt neceſſarium: qd̕ ꝓbatur
triplici rōne ad preſens.
¶ Primo ratione finis.
¶ Secūdo ratione nutrimēti.
¶ Tercio ratione cognitionis.
¶ Primo rōne. ⁊c. Cōcluſio eſt phi-
loſophi. i. ⁊. ij. phyſicoꝝ: ꝙ finis ipo-
nit neceſſitatem eorum oim que ſunt
ad finem. Exempli gratia. De in-
firmo qui ad ſanitatem non pōt pue
nire niſi per media. per pillulas. ſy
rupos. medicinam. ſi in vno deficit.
nihil facit. qꝛ finis imponit. ⁊c. Ad
propoſitum. Finis noſter eſt deus vt
probat ſchola theologorū. Tho. i. ij.
q. i. Ricar. in. iiij. diſt. xlix. ⁊ Scotus
in eadem. Ad hunc finem non poſſu
mus peruenire niſi per virtutes q̄
dicuntur debita media. De quibus
math. xix. Si vis ad vitā igredi. ⁊c.
Hiero. ad euſtochiū. Eterna vita nō
niſi obſeruatione preceptoꝝ ꝑcipit̄.
Ille. Per ſcalam virtutum peruenī-
mus ad deuz. In pmo ethi. Beatitu
do eſt premiū virtuoſaꝝ opationum.
Ecce qꝛ finis imponit neceſſitatem
eoꝝ que ſunt ad finem. Sed virtu-
tes melius ſcire non poſſumus vi-
delicet humilitatem: obedientiam:
patientiam: charitatē: pacem: ⁊ hu-
iuſmodi: ꝙ per diuinum verbuz pre
dicatum: ⁊ per predicatores. Quis
te docuit has virtutes. Nunqd grā-
matica. Non vere: qꝛ occupat̄ circa
concordantiam adiectiui cū ſubſtan
tiuo. Nunquid logica que occupat̄
circa veꝝ ⁊ falſum? Non. Non phi
loſophia: qꝛ occupat̄ circ̄ naturalia.
Nō aſtrologia: qꝛ occupat̄ circa cur
ſum planetaꝝ. Non rhetorica: quia
occupat̄ circa facundiam. Non mu-
ſica: qꝛ circa cantum. Ut re mi. Sed
quis docet? Certe predicatio diuini
verbi. Quid dicis o paule ad Ro. x.
Fides eſt ex auditu: auditus autem
per verbum dei. ſ. predicati. Et ber
nardus Unde tanta lux fidei in toto
orbe. niſi de ieſu ꝑdicato? Ille. Oīa
que habemus de alia vita ſūt p fidē:
⁊ fides eſt per ꝑdicationē. Unde pro
ceſſit conuerſio totius mundi? Cer-
te per predicationem apoſtolorum.
⁊ alioꝝ predicatoꝝ. vn̄ apl's ſecūde
ad timo. iiij. Argue: obſecra: incre-
pa in omni patientia ⁊ doctrina. No
ta in verbo doctrina tres ꝯditiones
neceſſarias vero ꝑdicatori. Prima
eſt ſcientia. A cano. xvi. q. i. c. Sic vi
ue. Multo tēpore diſce que poſſis do-

cere. Stude non in ſcartafacijs: nō
in bubulis: non in ſomnijs: ſed in li=
bris autēticis. Multo tp̄e ſtude. Et
diſt. xxxviij. c. i. Ignorātia ē mater
cunctoꝝ erroꝝ. ⁊ .i. q. i. Uiliſſimꝰ cō
putandus eſt niſi precellat ſcientia
qui eſt honore preſtantior. Sed heu
quia hodiernis temporibus. nō niſi
chirurgici dētiū: herbarij: ignari ⁊
nugoſi: hoc egregiū officiū ſibi vſur
pant. Scd̄a conditio eſt bona vita:
non dico bona vita non inquā capo
nibus et paſtillis lauta. ſed de ſācti
tate vite. vñ Grego. Cuius vita de
ſpicitur reſtatvt eius predicatio cō
temnat. Et Lactan. in. iiij. homīes
malunt exempla q̄ȝ verba. qm̄ loqui
facile: preſtare difficile. Idō chriſtꝰ
mat. v. Uos eſtis ſal terre. vnde de
berent lapidari dantes malū exē=
plum. ſ. predicatores ⁊ capita cleri
cata. Tercia conditio eſt patientia
ꝑs. Bene patientes erunt vt annū=
tient. Et hierony. ad heliodoꝝ. Epi
⁊ preſbyteri ⁊ predicatores habeāt
ad exemplū apoſtolos ⁊ apoſtolicos
viros quoꝝ honorem poſſidētes. ha
bere nitant ⁊ meritū. Exemplū de
chriſto predicatore: cui dictū ē. De
moniū habes ⁊ ſamaritanus es. Et
coraꝫ caypha accuſatus: ac alapa ꝑ
cuſſus: patiens nihil reſpondit ipa
tientie. Apoſtoli patiētes. Sic pat
noſter Dominicus: ſic Uincentius:
ſic alij predicatores ſācti. Ideo dici
tur. in omni patiētia ⁊ doctrina: vñ
in vitis patrum legitur: ꝙ demon
loquēs cū Beato bernardo: ⁊ vidēs
Bernardꝰ duos frēs: queſiuit a de
mone de conditionibus eoꝝ. Demō
poſuit manus ad os dicens. Nō eēt
generatio melior i mūdo ſi mauꝰ. i.
operationes concordarent verbis.
vnde ptꝫ prima rō. ¶ Scd̄o rōne. ⁊c̄.
Nullū aīal eſt qd̄ poſſit viuere ſine
nutrimēto: vt experientia docet. vñ
philoſophꝰ lib. de generatiōe ⁊ cor
ruptione. Omne viuens indiget ali
mento conuenienti ſue vite. homo
componit ex aīa ⁊ corpore. vt habet
magiſter in. ij. lib. ſniaꝝ. diſt. xxi. Si
cut corpus non pōt viuere ſine cibo
materiali videlꝫ pane: vino: et alijs
Ita aīa ſine ſpūali cibo. Sed qualis
eſt cibus aīe. Uere eſt verbū dei ꝑ=
dicatum. mat. iiij. Non in ſolo pane
viuit homo. ſed in omni verbo qd̄ ꝓ
cedit de ore dei. ⁊ Lactan. lib. i. ca. i
Nullus ſuauior aīe cibus q̄ȝ cogni
tio veritatis: que. ſ. eſt facta per pre
dicationem. Et Greg. in omel. Uer
bum dei eſt cibꝰ mentis. et decreta
lis extra de officio iudicis ordinarij.
c. xv. Inter cetera q̄ ad ſalutē ſpectāt
ppl'i chriſtiani. pabulū verbi dei per
maxime noſcit neceſſariū: qr ſicut
corpꝰ materiali: ſic aīa ſpūali cibo
nutrit. eo ꝙ nō in ſolo pane viuit hō
ſed in omni verbo qd̄ ꝓcedit de ore
dei. Ille. Ideo ſtricte eccleſia ꝑcipit
prelatis et preſbyteris curatis: vt ꝑ
dicent: aut predicari faciant in ec=
cleſijs ſuis. vt diſt. xxxvi. §. ecce. Si
militer precipitur ppl'is vt audiant
ſacerdotē predicantē: vt dicit de cō
ſecra. diſt. i. c. ſacerdote verbū in ec
cleſia faciente: ſi quis egreſſus fue
rit de auditorio excōicet. vbi talis
concluſio elicit. Qd̄ qui ad ꝑdicatio
nes non vadit ⁊ dei verbū nō ſolli=
citat vt plures faciunt: ſuſpectꝰ ha
betur in fide: ⁊ nō eſt bonus chriſtia
nus: Non eſt verus catholicus: non
eſt filiꝰ dei. O pater quis dicit hoc?
Nunquid Aug. Nunquid hierony
mus? Audi doctorem xp̄m. Jo. viij.
Qui ex deo eſt verba dei audit pro
pterea vos non auditis. Clama. qr
ex deo non eſtis. Si nō eſt hō ex deo
qui audire non vult dei v̄bū. Igit
ex dyabolo eſt. Qd̄ patet experiētia
Quia plures magis audiūt cātile=
nas: ad taxillos ludūt: ad tabernas
vadunt: ad lupanaria pergunt: ⁊ ſic
ptꝫ ſcd̄a rō quomodo eſt neceſſaria
auditio v̄bi dei. ¶ Tercio rōne. ⁊c̄.
Quilibet naturaliter cupit ſcire et
intelligere. In p̄mo meta. Omnes

hoies natura ſcire deſiderāt. Tul=
li⁹ pmo de offi. Oēs em̄ ducimur et
trahimur ad cognitionis ⁊ ſciētie cu
piditatem in qua excellere pulchꝛū
putamus. Idem in queſtionibus tu
ſculanis. Ineſt em̄ mētibus noſtris
inſaciabilis quedam cupiditas veri
videndi. Nota inſatiabilis. quia ⁊ ſi
homo eſt grāmaticus: vellet eē rhe
toricus ⁊ phūs ⁊ aſtrolog⁹. ſciētia ē
infinita et non ſolū appetitus iſte
eſt inter hoies. ver inter mulieres.
vnde in confeſſione loquunt littera
liter. Confiteoꝛ deo ⁊ beate marie: ⁊
beato frācisco. Cū ergo ſit quaſi in
credibilis numer⁹ hominū ignorā
tium veram ſcientiā: verā doctrinā
⁊ predicatoꝛes illā doceant in ſuis
ſermonibus: natura dꝫ eos mouere
ad audiendū illos. Ad qđ agendū
inducunt exēplis phoꝝ. Ualerius
rubrica đ ſtudio ⁊ induſtria. Et Ci=
cero in lib. de ſenectute dicunt ꝙ ſo
lon phūs cum eſſet vicinus morti. ⁊
aſſiſtentibus amicis quedamqꝫ cō=
ferentibus de die exitu: iam preſſū
caput erexit: interrogat⁹ quare hoc
feciſſet. rūdit vt cuꝫ iſtud quicquid
eſt de quo diſputatis percepero mo
riar. Preterea hiero. ad Nepotianū
Demoſthenē dicit ꝙ cum expletis
centum annis: ſe mori cerneret: fer
tur dixiſſe ſe dolē ꝙ tunc egrederet
ex hac vita cū ſapere cepiſſet. Pre=
terea plato cum eſſet etatis annoꝝ
lxxxij. ſcribens mortuus eſt. Pre=
terea Socrates hñs annos. xcix. in
laboꝛibus ſcribendo ac docēdo moꝛ
tuus eſt. Preterea apollonius phūs
qui. xix. puincias circuiuit vt ſciāꝫ
adiſceret. Et quidam alius q̄ annos
lxx. ſtetit in deſerto vt intelligeret
virtutem apis. Et regina ſaba de
qua. iij. Reg. x. Longuꝫ iter egit vt
audiret ſapientiā Salomonis. Pre
terea hiero. de ſeipſo ſcribit ad pā=
machium ⁊ Oceanum cum iuuenis
eſſet audiuit hos magiſtros. Apol
linarem in antiochia. Didimum in
alexandria: ⁊ dū eſſet ſenex in beth=
leem litteris hebꝛaicis inſudauit.
Si ergo iſti hoies cū tanto laboꝛe et
ſtudio ſciam queſierunt vt audirent
alios quāto plus hō xp̄ianus id age
re debet in auditiōe diuini verbi cū
non ſit ſcia non lectio q̄ tantū hoiem
contentet: vt eſt verbū dei p̄dicatuꝫ.
In ipſa ſctā p̄dicatione tradit lectio
de deo de angelis: de purgatoꝛio: de
inferno: de moꝛibus: docet ⁊ q̄d agē
debes. Sed plures ſunt ſicut qui de
rident. Tales audiāt phm in. i. eth.
Qui neqꝫ ipſe intelligit: neqꝫ alium
audiēs in animo ponit: hic inutilis
natus eſt. O doꝛmitantes: o mente
capti: o beſtiales viri: cur nō itis ad
ſermones ſanctos. Hec ē ⁊ ſine qua
nemo ſaluat: nemo viuit: nemo gau=
det: ⁊ ſic patet primum.

¶ Secundum principale dicit. ⁊c.
Quāuis ſint plures fructus tn̄ q̄nqꝫ
reperio.

¶ Pꝛimus dicit illuminatio.
¶ Secundus dicit confortatio.
¶ Tercius dicit fortificatio.
¶ Quartus dicit delectatio.
¶ Quintus dr̄ vite eťne acq̄ſitio.

¶ Pꝛimus dicit. ⁊c. Illuminat q̄ppe
intellectum hoīs ſicut ſol illumi=
nat mundum. Quid dicis o dauid.
Canta. Declaratio ſermonū tuoꝝ
illuminat. ⁊ intellectum dat puulis.
i. peccatoꝛib⁹. Idē Lucerna pedib⁹
meis eſt verbū tuū. ſ. p̄dicatum. Si=
cut lucerna ſtoies dirigit i nocte: ſic
ſctā predicatio in nocte pc̄ti. Quāta
fuerit vtilitas in verbo dei p̄dicato.
apparet in mirandis exēplis. Quis
illuminauit Dionyſium ariopagitā
ad chꝛiſti fidē. Certe aplˀus paulus
Quis totam romam. Uere p̄dicatio
petri ⁊ pauli. Quis totum oꝛiētem.
Samariam: Indiam: Aſiam: Cap=
padociam omneſqꝫ partes oꝛientis.
Uere aploꝝ predicatio. Quis cōfu=
tauit hereticos: manicheos: pela
gianos: valentianos. Uere ſermo
Auguſtini Ambꝛoſijqꝫ ⁊ alioꝝ docto

rum. Quis lumbardiam ꝛ romādio=
lam conuertit? Certe petrus mar=
tyr. Quis occidentē in regno grana
te ꝛ iudeos ac ſaracenos. Uere ſan=
ctus Uincētius. Quis totū mūdū.
Uere predicatores. Quis marſiliā
conuertit. Uere magdalena. Quid
dicam de celſo patre noſtro Dñico q̄
circa centum mille hoīes conuertit.
Sic dico de Franciſco de Bernardi
no. vnde quaſi renouata eſt religio
chriſtiana ex verbo predicato. quod
patet exēplo ex chrōica ordinis nři
Cum duo fr̄es pergerent ad capitu=
lum generale Bononiam: occurrit
eis demon dicēs. Quo tenditis. Bo
noniā inquiunt. Quid ibi facietis
inquit. Ordinabimus predicatores
per diuerſas ꝓuincias ad p̄dicādū
exclamauit demon. Ordo iſte eſt cō=
fuſio mea. ꝛ certe ita eſt. ¶ Secun=
dus. ꝛc̄. Multi q̄uis ſciāt bona que
operari tenent: ꝛ mala a quibꝰ ſibi
cauere debeant: tñ q̄nq̄ nec faciunt
nec mala fugiunt deuicti quadā te
piditate: aut potius ſenſualitate et
delectatiōe bonoꝝ temporalium: vt
vſurariꝰ: cōcubinariꝰ: odioſus. Alij
etiam q̄uis ſciāt penas inferni eſſe
timendas: deſiderādūq̄ celū: tamē
hñt cor inſipidū ſine amore: ſine de=
ſiderio ꝛ pietate: cū ṽo tales audiūt
verbū dei frequenter confortantur
ad deponendū oēm tepiditatem: ad
amplectendas virtutes: ad ſurgen=
dum a pctō: ad deſiderandum para=
diſū. Uñ dauid. Audiui. ſ. predicati
onē ꝛ conturbatus eſt venter meus.
ſ. conſcientia mea. Non imerito ci
ues mei: q2 ſi eloquentia antiquorū
phoꝝ fuit tante vis: vt in ſtuporem
poneret oēs auditores: ꝛ cor eoꝝ mu
taret: quāto plus eloquētia p̄dicato
rum: que eſt ſpūs ſancti ꝛ ieſu xpi.
Iuxta illud. Non eñ eſtis vos qui
loquimini: ſed ſpūs patris veſtri qui
loquitur in vobis. Recitat Ualerius
de ſtudio ꝛ īduſtria: q2 cato cēſorinꝰ
tā eloquens fuit q2 nunq̄ ab aliquo
grauatus per alium defendi volue=
rit. Et vt dicit plinius lib. de viris il
luſtribus. Quadrageſies quater ac
cuſatus fuit per ſe ſolum cauſā dixit
optimeq̄ fuit abſolutus. et vt dicit.
Tulius .i. q. tuſculanaꝝ. Tāta fuit
in eo eloquentia quāta illis tribus
in quoq̄ poſſet inueniri. Preterea
quidam phus noīe Egeſias adeo co
pioſe ꝛ facūde docebat de bono mor
tis: ꝛ de alia vita: q2 multi auditis il
lis: ſibi inferebant mortem. Qua=
propter a rege ptolomeo ꝓhibitus
eſt illa ampliꝰ legere ꝛ docere. Pre=
terea maxima fuit eloquentia. Tul
lij de qua refert Lactan. in. iij. quod
ſua eloquentia hominū corda habe
bat in manibus vt quicquid vellet
haberet: intantū q2 cum quadā vice
faceret orationē coram Appolonio
philoſopho. In tantam admiratiōe
venit ipſe Appollonius q2 velut per
extaſim tractus non intelligebat: et
per multā moram tacitus ſedit. Di=
xit tandē. Te nempe Cicero laudo
ꝛ admiror. preterea de eodē cū oraſ=
ſet apud ceſarem pro amico ſuo. q.
ligario qui erat inimicus ceſaris:
tanta gratia facundie admirabilis
in eo fuit: vt Ceſar in plurimos co=
lores vultum verteret q2 fuit ſignū
manifeſtū q2 animus ceſaris muta=
batur: ꝛ ſic eum in concordia poſuit
Preterea de Xenocrate philoſopho
dum in ſcholis legeret: quidā pole=
mius noīe diſſolutus mores muta=
uit propter facundiam illius. Ad ꝓ
poſitum noſtrum. Si ergo tanta vis
erat illis oratoribus eloquentie vt
animos mutarent ac in ſtuporē ver=
terent: quāto magis in verbo dei p̄=
dicato. qḋ apparet vndiq̄ ex miran
dis verbis tam apłoꝝ q̄ȝ alioꝝ q̄ ani
mos pctōꝝ a deo confortauerūt ſuis
placidis verbis: vt ipſi omiſſis pec=
catis ad virtutes pergerēt: ꝛ bonam
vitā inciperent. vñ ꝑs. Quā dulcia
faucibus meis eloquia tua ſup mel
ori meo. O inſtrumentū ſalubre quo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mouentur mētes dure ad bñ agen=
duz:ad deum laudendū.ex cronica
ordinis exemplū habet. Cum ma
giſter iordanus p̄dicaret vercellis
vbi tunc erat ſtudiū:in paucis die
bus.viij.clericos litteratos ad ordi
nez traxit. Erat ibi quidā magiſter
Gualterius theutonicus tūc regēs
in artibus ⁊ in medicina ſatis peri
tus:qui conductus erat ex magno
ſalario ad legēdū. Dixit ſcholaribꝰ
ſuis:cauete ne eatis ad predicatio
nes neq̄ audiatis verba iſtius ma
giſtri Jordani.quia ſicut meretrix
polit ſmones ſuos vt capiat hoies.
Mira res.Qui alios retrahebat ab
eo eſt primus captus ex ſermone il
lius. Et cum ſenſualitas vellet euz
retrahere ab ordinis ingreſſu:pu=
gnis ſe percutiebat dicēs. Tu ibis.
qd̄ ⁊ factū eſt. Factus eſt frater or
dinis p̄dicatoꝝ. O predicatio ſctā.
¶ Tertius dicit ⁊c. Fortificat eos
qui ſunt boni vt in melius ꝓficiāt:
⁊ perſeuerent:ita q̄ ex verbo dei:q̄ſi
conſeruant ⁊ nutriuntur ſicut plan
tula que vt viriditatem conſeruet
aquis irrigat. Et ita differūt ad in
uicem:qui ad predicationē vadunt
reſpectu alioꝝ ſicut dies a nocte.q2
qui vadunt ſunt fortes ⁊ conſtātes:
non procaces:nō frenetici non cho
lerici:vt ſunt illi qui non accedunt.
Et ſi qñ in pctīs cadunt ſepe reſur=
gūt.iuxta illō puer.xxiij. Septies
in die cadit iuſtus ⁊ reſurgit. Exem
plum de magdalena que poſt pluri
ma pctā confortata ex predicatiōe
chriſti:fortis ⁊ conſtās plus ceteris
ardebat. ¶ Quartus dicit ⁊c. De=
lectat eñ verbū dei ⁊ recreat ſpūali
ter audientes. Nam oīs bona aīa
libenter audit magnalia ſui creato
ris. Et ſicut amicus libenter audit
bona d̄ alio amico:ita homo d̄i ami
cus audit libēter ſermones dei. vbi
dicunt doctores q̄ non eſt ſignū taz
clarū qd̄ diſcernat bonū ⁊ malū ho
minez ſicut auditio diuini verbi, O
ieſu quid dicis. Johan.viij. Qui ex
deo ē:verba dei audit:ꝓpterea vos
non auditis:q2 ex deo non eſtis. Et
Tullius: Cuiꝰ aures veritati clau
ſe ſunt huius ſalus deſperanda eſt.
Et per oppoſitū homo eñ ſpūalis
libenter audit:q2 in ipſo recreatur.
Exemplū ſcholaſtice de q̄ Greg.li.
dya. Que cum ad eam beatus Be=
nedictus iuiſſet viſitationis gratia
feciſſetq̄ dulcem exhortationē in=
terimq̄ iam ſero aduenīſſet. roga
uit eum vt ſtaret ibi illa nocte ſicq̄
alium longiorē facere ſermonē:ipſe
renuit. Illa vero capite in ſinu paulū
inclinato orauit dñm vt immitteret
aliqd̄ impedimētuz quo ipſe diſce=
dere non poſſet. Cōtinuo tāta aqua
rum inundantia ſecuta eſt q̄ nullo
modo abſcedere potuit.vbi tota no=
cte ſteterunt in colloquijs diuinis.
¶ Quintus dicit ⁊c. Qui dicitur
Luc.x. Bti qui audiunt verbū dei.
Unde pono tibi hanc concluſionem
qd̄ qui ſmones frequētat quaſi im=
poſſibile ē dānari. Ratio q2 habitū
bonum fecit virtutū cū audiuit pre
dicationes. Demon de pluribus tē
tat hoiem precipue de fide. Sed hō
qui audit predicationes iam veraz
fidem habet cū fuerit doctus in pre
dicationibus ſanctis. Exemplūz in
vitis patrū legit de quodā iuuene
qui monachus effectus eſt:qui ſoro
rem dimiſit ſolā in ſeculo.q̄ videns
ſe priuatam omni cuſtodia:omni vi
cio corpꝰ ſuuz expoſuit. Frater hoc
audiēs cepit ei predicare vicij ſui
enormitatē:que audiens ꝓcubuit ſe
ad pedes ſui fratris: Cui frat. Uis
ſaluari: Uolo inqt:⁊ te rogo vt me
tecum venire ꝑmittas ad heremū.
Euntibꝰ aūt illis:in medio itineris
pre dolore mortua eſt. Frater autez
orationē agēs pro ea nocte ſequēti
reuelatū eſt ei qd̄ ad celū iuit. Unde
q̄ predicatio dat homini paradiſuz
Sed quia hic agit de muliere Que
ritur dubiuz: quare eccl̄ia inhibuit

mulieribus predicationis officium.
prime ad Cor.xiiij. Mulieres in ec
cleſijs taceāt. Et prime ad.i. Ti.ij.
Docere mulieri non ꝑmitto. Et de
conſe.diſt.liij.c. mulier. Rn̄det tho.
ij.ij.q.clxxvij. duplici rōne. Prima
ne animi hominum alliciant ad libi
dinē. Eccl'iaſtici.ix.c. Colloquia mu
lieris quaſi ignis. Bern̄. Stare cum
mulieribus ⁊ immunē ſe conſeruare
maius eſt ꝙ̄ mortuos ſuſcitare. Se=
cunda rō: q2 mulier non eſt in ſapi=
entia perfecta ſicut vir vt poſſit ei
conuenienter cōmitti publica doctri
na. Sed quid dicemus de magdale=
na: Katherina: cecilia: q̄ predicaue=
runt? Rn̄deo ꝙ hoc fuit ex ꝓuilegio
particulari ſpiritusſancti ⁊ priuile=
gia paucorum non faciunt legem cō
munem. Patet ſecundum.

¶ Tercium principale dicitur. ⁊c.
Verbum dei audiri debet quintupli=
citer: vt doctores ponunt.

¶ Primo ſollicite.
¶ Secundo deuote.
¶ Tercio memoriter.
¶ Quarto humiliter.
¶ Quinto perſeueranter.

¶ Primo quidē. ⁊c. In.iij. phiſicoꝝ.
Ignorato principio: ignorant et que
ſequunt. in.i. elencoꝝ. Principium
eſt plusꝙ̄ dimidiū totius. In.i. celi ⁊
mūdi. Principia ſunt minima quan
titate: ſed maxima virtute: et.ff. de
origi.iur.l. facturas dei. Cuiuſcūꝗ
rei potiſſima pars eſt principium.
Sed ſunt nonnulli qui ad predica=
tionem non vadunt ob pigritiam.
Alij deuicti auaricia raro illā inte
gram audiunt. Quibus dico ꝙ non
bene faciunt: qm̄ ſi audirent qnqua=
ginta ſermones non expenderetur
tempus trium dierū. et tot bona acq
rerent pro aīa: pro conſcientia: pro
vita eterna. ¶ Scd̄o deuote. Cōtra
eos qui aut dormiunt: aut loquuntur
in eccl'ia qd̄ eſt pctm̄. Si enim homo
ſtat compoſitus ante dn̄m tēporalē
plus ante predicatorē. Augu.i.q.i.
Interrogo vos fratres vel ſorores:
quid plus vobis eſſe videtur? Corpꝰ
chriſti: an verbū dei. Si vultis verū
reſpondere hoc dicere debetis ꝙ nō
ſit minus verbū dei ꝙ̄ corpus chriſti.
Ille archidiaconus ſup hoc. c. Loq
dupliciter poſſumus: aut reſpectu di
gnitatis: ſic miſſa eſt dignior: aut re
ſpectu vtilitatis: ſic ꝑdicatio eſt vti=
lior. In hac pn̄t intereſſe infideles:
heretici ⁊ oēs qd̄ non eſt in miſſa: q2
eſt vtilior. ¶ Tercio memoriter. Ci
bus non nutrit niſi retineatur in ſto
macho ⁊ ad retinendum eſt neceſſa=
ria bona maſticatio. Sic verbum dī
niſi mente retineat: ⁊ ad ipſum reti
nendum eſt neceſſaria maſticatio.
vn̄ dauid. Non obliuiſcar ſermones
tuos. cōmēda memoriter. ¶ Quar=
to humiliter. Si qn̄ ꝑdicator repre=
hendit vitia: humiliter ſuſtine nec
ipſum arguas tuis verbis iniurio=
ſis vt ſepe quidā faciunt: ſicut mihi
accidit placentie dum predicarē cō
tra montem pietatis quidam contra
me inſurrexerunt: hoc eſt pctm̄: quia
ſpūi ſctō reſiſtūt. Ambro. Veritas a
quocūꝗ dicat a ſpū.ſ. eſt. ¶ Quin=
to perſeueranter. Contra illos qui
incipiūt per.x. aut.xx. dies. demum
non perſeuerant. Et vt dicit Bern̄.
Sola perſeuerātia coronat. Chryſ.
ſuper math. viij. In ꝟbo ſecuti ſunt
eum turbe multe. quidam vt mira=
cula viderēt. De quibus. Magiſter
volumus a te ſignū videre. Quidam
vt accuſarent ipſum. O quot ſunt.
Quidam vt audirēt doctrinam eiꝰ.
Figurantur per ſemina euangelij.
Dic ꝙ iſti ſunt qui grandia merita
ſibi acquirunt in celeſti patria. Ad
quam perducat. ⁊c.

¶ Dominica in quinquageſima.
De gratia et caſu flebili anime.
Sermo. iij.